

Поль Верлен

«Тихе небо понад дахом...»

Тихе небо понад дахом
Синє та безкрає,
Темні віти понад дахом
Дерево схиляє.

Дзвін ласкавий у повітрі
Ніжно-ніжно плине,
Десь на дереві в повітрі
Чути зойк пташиний.

Скрізь життя спокійне й просте,
Боже, Боже милий!
Звуки лагідні і прості
З міста надлетіли.

— Що ж зробив ти, що так плачеш,
Тужиш так душою,
Що зробив ти, що так плачеш,
З юністю своєю?

Переклад М.Рильського

«Так тихо серце плаче...»

Так тихо серце плаче,
Як дощ шумить над містом.
Нема причин неначе,
А серце ревно плаче!

О, ніжно як шумить
Дощ по дахах, по листю!
У цю тужливу мить
Як солодко шумить!

Відкіль цей плач, не знати,
В осиротілім серці?
Ні зради, ні утрати,—
Відкіль журба, не знати.
Найтяжчий, певне, сум —
Без гніву, без любові,
Без ревнощів, без дум —
Такий нестерпний сум.

Переклад М.Рильського

Забуті арієти

* * *

Це захоплене зомління,
Це закохане томління,
Хвильні трепети лісів
У руках вітрів пестливих
І між віток шелестливих
Хор сп'янілих голосів.

О, цей шелест, шемріт, шепіт,
Воркіт, туркіт, цвіркіт, щебет,
Журкіт, муркіт, свист і писк,
Трав розмайних шелевіння,
Шум води по моховинню,
По камінню плеск та блик...

Хто ж до всього того шуму
Вплів мотив тривоги й суму,
Жаль снує душа — чия?
То, напевно, ми з тобою
День прощаємо журбою,
То душа твоя й моя!

* * *

Крізь музичних вогнів колихання,
Крізь незвично розгойданий гомін
Я угадую давнього спомин
І провістя нового кохання.

Моє серце й душа в надпориві —
Наче око гіганта подвійне,
Де бринять, ніби мево сновійне,
Всіх пісень переливи тремтливі.

О, якої ще кращої смерті?
Одступи од коханців, тривого!
Дайте, релі, старого й нового —
Любо вмерти в такій круговерті!

* * *

Із серця рветься плач,
Як дощ іллеться з неба.
Від зради чи невдач,
Відкіль цей тужний плач?

О, хлюпотіння зливи
По крівлях, по землі!
На серце нещасливе
Спливають співи зливи...

Лягає без причин
Туга на серці туга.
З відчаю хоч кричи!
Печалюсь без причин.

Від муки дітись ніде,
Рве серце марний жаль.
Любові й зненавиди
Нема, а дітись ніде!

* * *

Душа, душа моя страждала,
Любов, любов її терзала.

Та я утіхи не знайшов,
Хоч кинув я свою любов,

Хоч цілим серцем і душею,
Здавалось, розлучився з нею.

Ніде я втіхи не знайшов,
Хоч кинув я свою любов.

І серце, серце надто чуле,
Душі сказали: «Чи ж забули,

Забули в гордій самоті
Ми очі ті і губи ті?»

Душа сказала серцю: «Хтозна?
Розлука — пастка грандізна:

Втечеш від муки за сто миль,
Стократно груди ранить біль».

* * *

О сумна пустеле!
Я з нудьги вмираю...
Сніг у даль безкраю
Бліск примарний стеле.

Небо тьміє мідно,
Хмари хмуро висять,
Зір нема, лиш видно,
Як конає місяць.

В далині імлистій
Щось немов синіє...
Ледве бовваніє
Бідний ліс безлистий.

Небо тьміє мідно,
Хмари хмуро висять,
Зір нема, лиш видно,
Як конає місяць.

Вам, худі вовцюги,
Й вам, хрипкі ворони,
Де знайти схорони,
Вічні волоцюги?

О сумна пустеле!
Я з нудьги вмираю...
Сніг у даль безкраю
Бліск примарний стеле.

* * *

*Солов'ю, що з високої вітки задивив-
ся на свій відбиток у річці, здаєть-
ся, ніби він упав у воду. Сидить на
вершичку дуба і боїться потонути.*

Сірано де Бержерак

Одкид дерев у озернім затоні сріблистім
Димом береться імлистим,
А угорі потопають у справжньому вітті
Горлиць жалі сумовиті.

Цей краєвид — твоєї, мандрівнику, долі
Образ у нашій юдолі:
Чуеш, між листям квилять у гіркій безнадії
Всі твої втоплені мрії!

Переклад М. Лукаш

Поетичне мистецтво

Найперше — музика у слові!
Бери ж із розмірів такий,
Що плинє, млистий і легкий,
А не тяжить немов окови.

Не клопочись добором слів,
Які б в рядку без вад бриніли,
Бо наймиліший спів — сп’янілий:
Він невиразне й точне сплів.

В нім — любий погляд з-під вуалю,
В нім — золоте тремтіння дня
Й зірок осіння метушня
На небі, скутому печаллю.

Люби відтінок і півтон,
На барву – барви нам ворожі:
Відтінок лиш єднати може
Сурму і флейту, мрію й сон.

Виништій дотепи гризкі ті,
Той ум жорсткий, ницій сміх,
Часник із кухонь ти брудних –
Від нього плач в очах блакиті.

Хребет риториці скрути
Та ще як слід приборкай ритми:
Коли не стежати за ними,
Далеко можуть завести.

Хто ритму вигадав зрадливу?
Дикун чи то глухий хлопчак
Скував за шаг цей скарб, що так
Під терпугом бряжчить фальшиво?

Так музики всяка час і знов!
Щоб вірш твій завше був крилатий,
Щоб душу поривав – шукати
Нову блакиті, нову любов,

Щоб мчав, де далеч не похмура,
Де чари діє вітерець,
Де пахне м'ята і чебрець...
А решта все – література.

Переклад Г.Кочура